

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De modo contrahendi Matrimonium. Cap. XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

Sicut ex
erlaciones inuenitur aliquis qui tale officiu velit habere. Ipsæ
districes sunt dñationis humanaꝝ sicut & dæmones. Quid
dicitur in die iudicij, si queratur ab eis ubi filij earū? Ipsæ dñan-
tior quasi eos occiderint. Exponendo enim se omnibus quasi
affocauerūt eos. ¶ Undecimum est, quod matrimoniu est vnu
de septem sacramentis ecclesiæ. Si quis in aqua baptismi lurum
prouerteret, vel alio modo sacramento baptismi contumeliam
haret, nō esset parū culpabilis. Sic nec patū culpabilis est qui
dulcedo sacramento matrimonij cōtumeliā facit. ¶ Duodeci-
num est, virtus magna matrimonij, quæ multis potest ostendi.
Homo per hoc q̄ opus carnale quod sine eo esset mortale, cum
toto efficiat veniale, vel omnino sine peccato. Secundo per hoc q̄ re-
tisio p̄ficitur cōtra mala quæ ex meretricio sequuntur concubitu,
ut sunt sterilitas, prolixi interfectio, incestus. Tertio per hoc
q̄ ad eō efficax est ad cōcordiā faciēdā, quæ ad eō placet Deo;
habet discordiā multū ei displicēt. Tota patria vna vno matri-
onio quādoque ad cōcordiā reducitur. Pro. 6. Sex sunt quæ
deus, & septimum detestatur anima eius. Septimum
quod detestatur est ille qui seminat inter fratres discordias.
Quarto per hoc q̄ defendit hominem ex ea parte quæ diabolus
cum fortiis impugnat. Job 40. Fortitudo eius in lumbis eius.

De modo contrahendit Matrimonium. C A P. X Y I.

Otandum ergo quod ille qui vult contrahere matrimo-
nium, Primo debet habere intentione ad Deum: ut scilicet cō-
trahat desiderio generandi filios secundū carnē, qui post siat filij
Dei per adoptionē. In illis enim qui Deum excludūt ab intentione
sua potestate habet dñmoniū. Tob. 6. dixit angelus Tobiae mi-
nistrūlī cos qui cōiugiu ita suscipiunt, vt Deū à se & à sua mēte
excludat, & sue libidini ita vacet, sicut equus & mulus in quib⁹
habet intellectus, habet super eos dñmonū potestate. Et in eo-
dā accipies virginē cū timore Domini, & amore filiorū magis
quod libidinis ductus. Itē eiusdē 8. dixit Tobias minor: Nūc Do-
mine tu scis quoniā nō luxurie causa accipio vxoriē meam, sed
dā posteritatis dilectione in qua benedicatur nomen tuū in se-
cula seculorū. ¶ Secundo debet eligere vxoriē similē sibi nobile si
nobilis est, ignobilis si est ignobilis. Gen. 2. Faciamus ei adiutoriū
simile sibi. De costa viri formauit Dñs mulierem, ne posset
vix cōtra alterū gloriari se esse de nobiliō genere. Non for-
mauit Dñs mulierē de capite, ne crederetur formata ad domina-
tionē. Neq; de pede, ne crederetur subiiciēda in servitū: sed de
costa, vt habeatur tāquā sc̄ia. Poëta: Si qua voles apte nubere,
nube

nube pari: Paritas ista nō solū artēdēda est quantū ad nobilitē
sed etiā quātū ad iunētutē & pulchritudinē. Quādo enim iunē-
nis & pulchra nubit seni & deformi, habet cū exosum & altera
ter efficitur. Paritas ista bene in anulo ostēditur: qui si sticta
sit, digito nō cōgruit: si latior, decidit. Sic se habet inter cōjuges
si sint dispares: quia vel simul manentes non sunt concordes,
vnum ab altero discedit. ¶ Tertio, vt cū tali contrahat, quā
progenie bona. Nō debet ducere filiā vsurarij vel raptorijs.
enim fuit vna de causis diluvij. Vidētes enim filij Dei filias
minum quōd essent pulchræ, acceperūt vxores sibi ex omni
quas elegerāt. Gen. 6. Filij Dei vocātur qui erāt de stirpe Sethi
lij hominū qui erāt de stirpe Cain. ¶ Quarto q̄ persona cō-
trahit sit bona & prudens, quod est vnu de magnis donis. Pro.
19. Domus & diuitiē dātur à parētibus: à domino vero
priē vxor prudēs. Eccl. 26. Mulieris bonę beatus vir. Et in eis
Pars bona, mulier bona, in parte bona timētiū Deū, dabitur
pro factis bonis. Et in codē: Gratia super gratiā, mulier sancta
pudorata. 1. Cor. 6. Sāctificatus est vir infidelis p̄ mulierē.

*Quod opus carnale sit illicitum & quod licitum. Et quot
requirantur ad hoc quod opus carnale fiat sine culpa &
meritorie. Et quot sint quae requirāt inseparabilitatem matrimonii.*

C A P . X V I I.

Sequitur videre de opere carnali, quod sit illicitū & q̄ legitimum.
Poterit tamē videri alicui q̄ ep̄ illud nūquā fiat sine culpa
¶ Primò p̄ hoc q̄ dicit Aug. in li. de fide ad Pe. Sine libidine
est parētū cōcubitus. ¶ Secundò per hoc quod dicit gl. Hieronymus
illud 1. Pet. 3. Ut non impediātur orationes vestrē. Impediā-
tiones officio cōiugali commemorat: q̄a quotiescūq; vxori de
reddo, orare nō possum. Vult enim secūdū gl. illā, redditio de
sem̄p habere culpā, cū semper orationē impedit. ¶ Tertiō
hoc quod dicit gl. super illud 1. Cor. 6. Qui forniciatur, in copi-
suū peccat. Hic propriē seruit anima corpori, sed vbi anima
debet dominari corpori, seruit ei, videtur esse peccatum, cū in
priuatio debiti ordinis. ¶ Quarto per hoc quod dicit gl. illā.
Sic totus homo absorbetur à carne, vt iā dici nō possit ipsius
mus suus esse, sed simul totus homo dici possit caro. ¶ Q̄
per hoc q̄ semper in illo opere videtur esse immoderata
ētatio. Et dicēdū est quod opus illud exerceri potest sine
culpa, & etiam meritorie, in tribus casibus. ¶ Primus est, cū
causa prolis suscipiēdā & ad cultū Dei educēdā, cū aliis de
circūstatiis. Aug. Cōcubitus necessarius est causa genocidii.